

Játék Határok Nélkül

Bizakodnak a ceglédiek

Ebben az esztendőben huszonötödik alkalommal rendezik meg az Európai Rádió-és Televízió Szövetség (EBU) nagysikerű nemzetközi vetélkedő-sorozatát, a *Játék Határok Nélkül*-t. A közelmúltban a Magyar Televízió székházában megtartott sorsoláson eldőlt, hogy a tíz magyar csapat melyik helyszínen, s kivel mér össze majd erejét.

Veres Attilától, a ceglédi együttes vezetőjétől megtudtuk, az önkormányzati testület egyhangúan döntött korábban a részvételről. S az ehhez szükséges hárommillió-háromszázezer forintot is megszavazták a képviselők. A vezető szerint — akinek két testnevelő tanár segíti munkáját: *Süli Aladár* és *Németh Lajos* — amennyiben kirándulnának, akkor a csehországi Hradec Kralove talán kevésbé lenne vonzó, például Poros-szigetéhez vagy Rómához képest. Am ismerte azt, hogy öt kemény, feszített tempójú nap vár a versenyzőkre, egyáltalán nem lehangoló ez a sorsolás. Sőt, előny az, hogy a háromszázezer lélekszámú település igen közel, mintegy hatszáz kilométerre van Cegléd-től. Ez lényegesen szerényebb összeget emészt fel, mint ha egy távolabbi színhelyre kellene eljutni. Ugyanakkor nemcsak az utazás szer-

vezése látszik egyszerűbbnek. Alighanem lehetőség nyílik arra — még a leendő vendéglátóktól nem érkezett jelzés — hogy egy szurkolótábor is elkísérje az együttest.

Előzetesen hetvenketten jelezték, hogy szeretnének a csapat tagjai lenni. A ma nap aztán, huszonnégy nő és huszonhat férfi indult el a házi selejtező versenyen. A többség korábban is sportolt. Jó néhányan egyetemistaként, aktív játékosként napjainkban is rendszeresen próbára teszi képességeit. A városi sportcsarnokban, valamint uszodában négy tornatermi és három medencében megjelölt feladatot kellett elvégezni. A szigorú erőpróbát nem mindenki bírta végigküzdeni; többen kidőltek a sorból és feladták. Végül is a teljesítménye — szerzett pontszáma — alapján tíz-tíz nő és férfi edzhet az elkövetkező mintegy két és fél hónapban hetente háromszor. Az csupán az utolsó héten dől el, hogy ki lesz az a négy-négy személy, aki ceglédi csapat tagjaként dicsőséget szerezhet a városnak, a június 25-én, éjszaka lebonyolítandó versenyen.

Ami már biztos, a ceglédi csapat vezetői és leendő versenyzői elszántak, s mindent megtesznek azért, hogy győzzenek.

f. f.

André Kertész centenáriumi kiállításáról

A szokatlant kereső fotográfia

André Kertész művészfotóiról összeállított kiállítást avattak szerdán a Francia Intézetben — amelyről lapunkban hírt adtunk — a művész születésének 100. évfordulója alkalmából.

A magyar származású fotográfus 1925-ben hagyta el az országot. 1936-tól Franciaországban élt. 1933-ban alkotta meg a *Disztorziók* című sorozatot a *Le Sourire* nevű magazin igazgatójának a felkérésére.

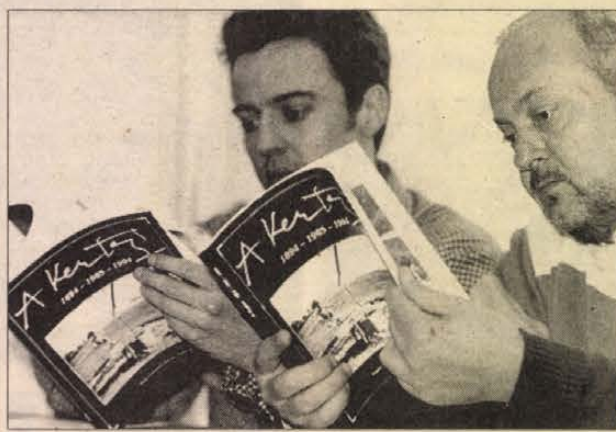
Kertész fejében már Magyarországon megszületett a „deformált test” gondolata — mondta avatóbeszédében *Pierre Bonhomme*, a Francia Fotógyűjtemény vezetője. Korábban is készí-

tett ilyen jellegű portrékat: két bűvös torzító tükör segítségével eljátszódott két modelljével; később már nem elégedett meg a rendelkezésére álló stúdióban készített felvételekkel, megtöbbszörözte őket, s elszórakozott az eltorzított testekkel, megnyújtva vagy összehúzóítva olvasztotta saját fotóművészetébe őket. Ezek során a művész rájött arra, hogy ezzel még gazdagabbá tehető művészetét.

„Olyan magyarázatot találhat az ember erre a munkára, amelyet csak akar, annyit viszont elmondhatok, hogy elkészítésük izgató és felettébb szórakoztató volt” — nyilatkozta egy alkalom-

André Kertész: Hajóvontatás a folyón felfelé (Tiszaszalka, 1919)

A tárlatnyitást könyvbemutató előzte meg. A Pelikán Kiadó az évfordulón jelentette meg André Kertész 1894—1985—1994 című albumát, ennek sajtóbemutatóján készült a felvétel, amelyen (jobbra) *Pierre Bonhomme*, a Francia Fotógyűjtemény vezetője látható

(MTI-fotó)

mal a magyar származású fotóművész.

A *Disztorziók* mesterséges fogások és trükkök nélkül készült fotók, még akkor is, ha zavarba ejtenek. A továbblépést az jelenti, hogy a szürrealizmussal rokon jegeket véljük felfedezni bennük. Kertész virtuóz képzelőereje sugárzik belőlük, úgy, hogy közben az alkotó önmeghatározásához hűen realista marad. Torz képeket láthatunk itt görbe tükörben — hangsúlyozta a kiállítás fővédnöke, melyek kiemelik, de nem hamisítják meg a valóság különösségét.

André Kertész ezzel a sorozattal messze ment el a szokatlant keresésében. A *Disztorziók* elkészítésével megálta a helyét az irreali-

tások világában, s bebizonyította, hogy a fénykép egyszerre tud tiszta és titokzatos lenni, s hogy a kedvtelés nem akadályozza meg a nagy művek születését.

A budapesti rendezvényt követően április 8-án Kecskeméten, április 9-én pedig a művész szülőházában — Szigetbecsén nyitnak kiállítást. André Kertész művészetének elismertségét bizonyítja, hogy a közeljövőben Németországban, Japánban és az Egyesült Államokban is (ahol a művész 1936-tól élt) kiállításokat rendeznek. A budapesti tárlat május 6-ig, naponta 13—19 óráig látogatható a Fő utca 17. szám alatti Francia Intézet kiállítótermében.

Balázs Adina

Meghatározó élménye az Alföld

Losonci Lilla tárlata elé

Losonci Lilla festőművésznék számos önálló kiállítása volt Budapesten, a yidéki településeken, de alkotásai Amerikában, Japánban, Ausztráliában és Németországban is sikerrel szerepeltek. „Képele bejárta széles e nagyvilágot a montázs egész sorával, mégis meghatározó élménye az Alföld végtelen harmóniája, színes csöndje. A határtalan síkság a szabadság és a lélek tisztasága egyúttal,

a tanya motívuma, a szál- ló felhők, magányos fák, a behavazott föld mind ezt szimbolizálja” — írja róla Pogány Ö. Gábor művészettörténész.

Losonci Lilla képeivel rövidesen a nagykőrösi közönség is találkozhat. Tárlatát holnap április 9-én délután 4 órakor Kiss János, a város polgármestere nyitja meg az Arany János Művelődési Központban. A látogatókat április 22-ig várják, hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

Isaszegi meghívó

ISASZEGI MŰVÉSZETI NAPOK

Nívós kulturális rendezvénysorozattal emlékeznek meg a hét végén Isaszegen az 1849-es magyar szabadságharc győztes csatájáról, amelyet azóta a történelem isaszegi csata néven emleget. (A három napra szóló részletes műsor a 10. oldalon található.)

SZÓ—

Domján Edit-émlékestet rendeznek ma a Fészek Művészklubban. A „Köszönet mindenért” című est házigazdája Szakonyi Károly író, a műsorvezető tisztét pedig Dunai Tamás színművész tölti be. A vers-zenés összeállításban pódiumra lép Bencze Iлона, Békés Itala, Györgyi Anna, Lóte Attila, Miklós György, Pádva Ildikó színművész, valamint Vámos László rendező. A műsorban fellép Pregitzer Fruzsina, a Domján Edit-díj 1993. évi jutalmazottja is.

*

Katona István bajnai fazekas, népi iparművész kerámiáit állítják ki ma délután 5 órától a százhalombattai Matrica Múzeumban. Katona István az erdélyi népi kerámia központjában, Korondon született, ott sajátította el a fazekasság titkait.

*

Tari Márta iparművész mézesbáb-kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők Fótón a nagyközségi könyvtárban április 15-éig, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt.

—KÉP

Történelmi emlékermeink

Tárgyilagosság a művészetben

Történelmi emlékermek a XVI—XIX. századból címmel időszaki kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Múzeumban. A tárlatot Sárkány Tamás, a stockholmi Royal Coin Cabinet tagja nyitotta meg. „A magyar művészek itthon és a világ más országaiban is remekül szerepelnek alkotásaikkal — mondotta —, ami a Nemzetközi Éremművészeti Szövetségnek a közeljövőben megrendezendő kiállításán is látható lesz. Ez a mostani tárlat csodálatos érmeiken keresztül mutatja be a magyar történelmet. Az éremművészet a történelmi eseményeket vitathatlan tárgyilagossággal látatja.

A Nemzeti Múzeumban bemutatott érmeik egyaránt részei a magyar és az európai történelemnek. Az éremművészet fejlődését a reneszánsztól, Hunyadi Mátyás uralkodásától I. Ferenc József koráig követi nyomon. A kiállítás anyagából megtudhatjuk, hogy Mátyás emlékermei (egy kivételével) itáliai mesterek munkái. Mátyás halála után a magyarországi művészet a német kultúrkör hatása alá került. A XVI. századtól a magyarországi éremművészetben kiemelkedő

A magyarok Erzsébet királynőjét ábrázoló emlékerem

szerep jut a körömbányai pénzverőknek. E korból látható például Mátyás portré-érme, II. Lajos lovas érme.

A XVII. század elején az éremművészet fontossága megnőtt. Már nemcsak művészet, hanem információt közlő tárgy is. Viszonylagos olcsósága és sokszorosíthatósága következtében sokakhoz eljuthat. Ismeretlenségét és ismeretlen vésnökök szolgálják az ekkor történt események és szereplőknek megismertetését. Láthatjuk például a Habsburg Ferdinándot és feleségét, Jagelló Annát ábrázoló darabot, de szerepelnek a kiállítottak között biblikus érmeik, is, a protestantizmus hatására az olvasni nem tudók számára alkot-

ták a *Biblia-Pauperumot*, az azonos erkölcsi-érzelmi hatást sugalló Ó- és Újtestamentumi történetek egymás mellett történő ábrázolását.

A tárlaton szerepel többek között az Éva teremtését, vagy az Izsák feláldozását ábrázoló kisplasztika is.

A XVII. században aztán a barokk hatása érvényesül az érmeiken. Új éremművészeti műfajok jönnek létre, mint a *barátságérme*, a *házasságérme*, újdonság az iskolai *jutalomérem*. Később a korszak új éremműfaj megjelenését hozta: a *Szent György-érmekét*.

A klasszicista éremvészet legjobb mestereit a technikai tökéletesség jellemezte. E kor stílusjegyeit hordozták az I. Ferenc József és Erzsébet magyarországi útja, és Széchenyi István halála-érmei. A XIX. század végére a magyarországi éremművészet is — hasznosítva a francia éremművészet megújító hatását — felzárkózott az európai színvonalhoz.

A Magyar Nemzeti Múzeum kiállítása eddig az ideit követi nyomon a magyar és egyetemes éremművészet fejlődését.

(juhász)